

INFORMACIJSKI
POOBLAŠČENEC

REPUBLIKA SLOVENIJA

mag. Andrej Tomšič
Namestnik informacijske pooblaščenke
Informacijski pooblaščenec RS

Skrb za zasebnost? Pri nas je vgrajena!

Izzivi za zasebnost v informacijski družbi in predstavitev
smernic za razvoj informacijskih rešitev

INFORMACIJSKI
POOBLAŠČENEC

REPUBLIKA SLOVENIJA

Zasebnost se sooča z velikimi izzivi.

- 1) Znanstvena fantastika postaja realnost.**
- 2) Družbene norme se spreminja.**

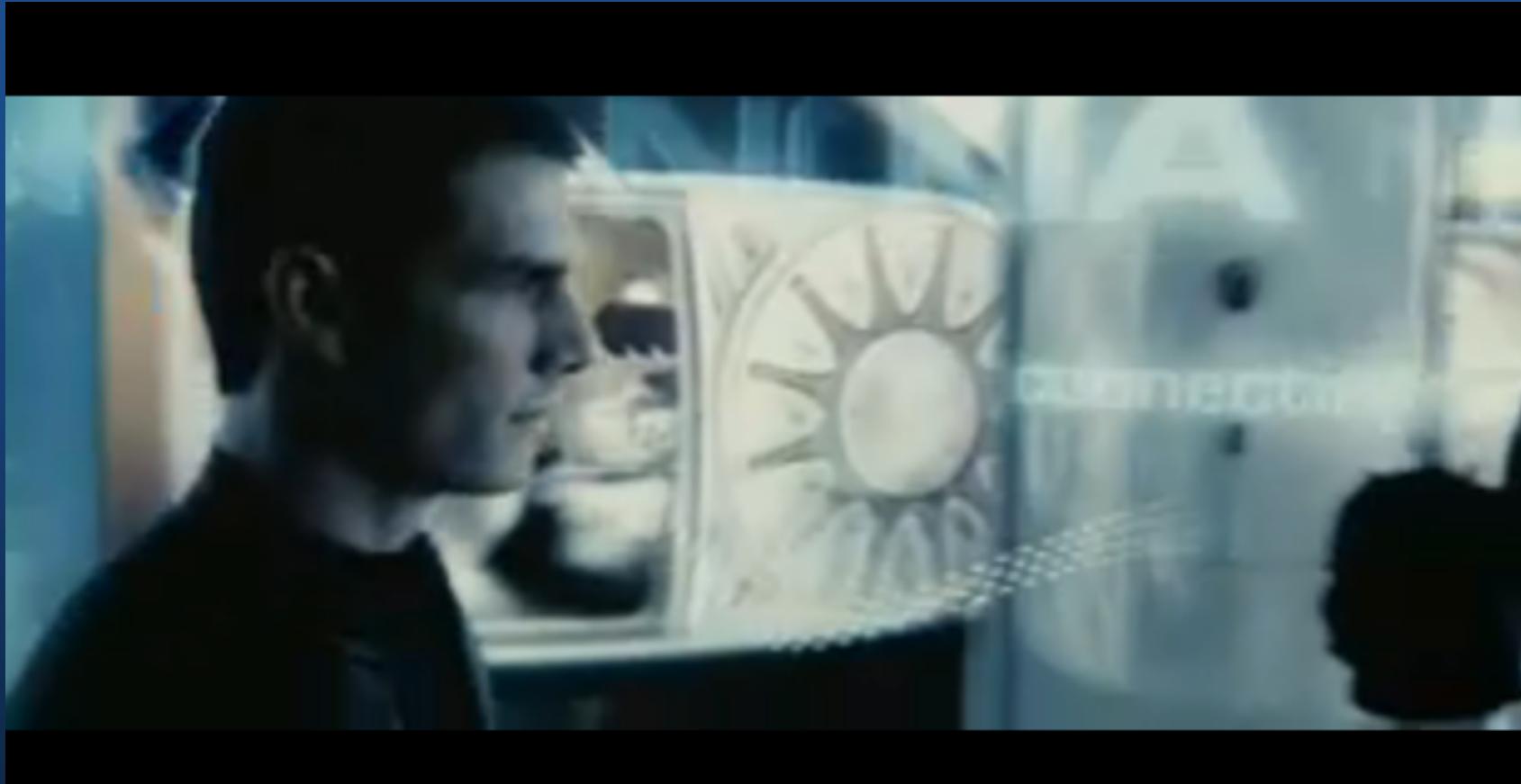

INFORMACIJSKI
POOBLAŠČENEC

REPUBLIKA SLOVENIJA

Minority Report (1992)

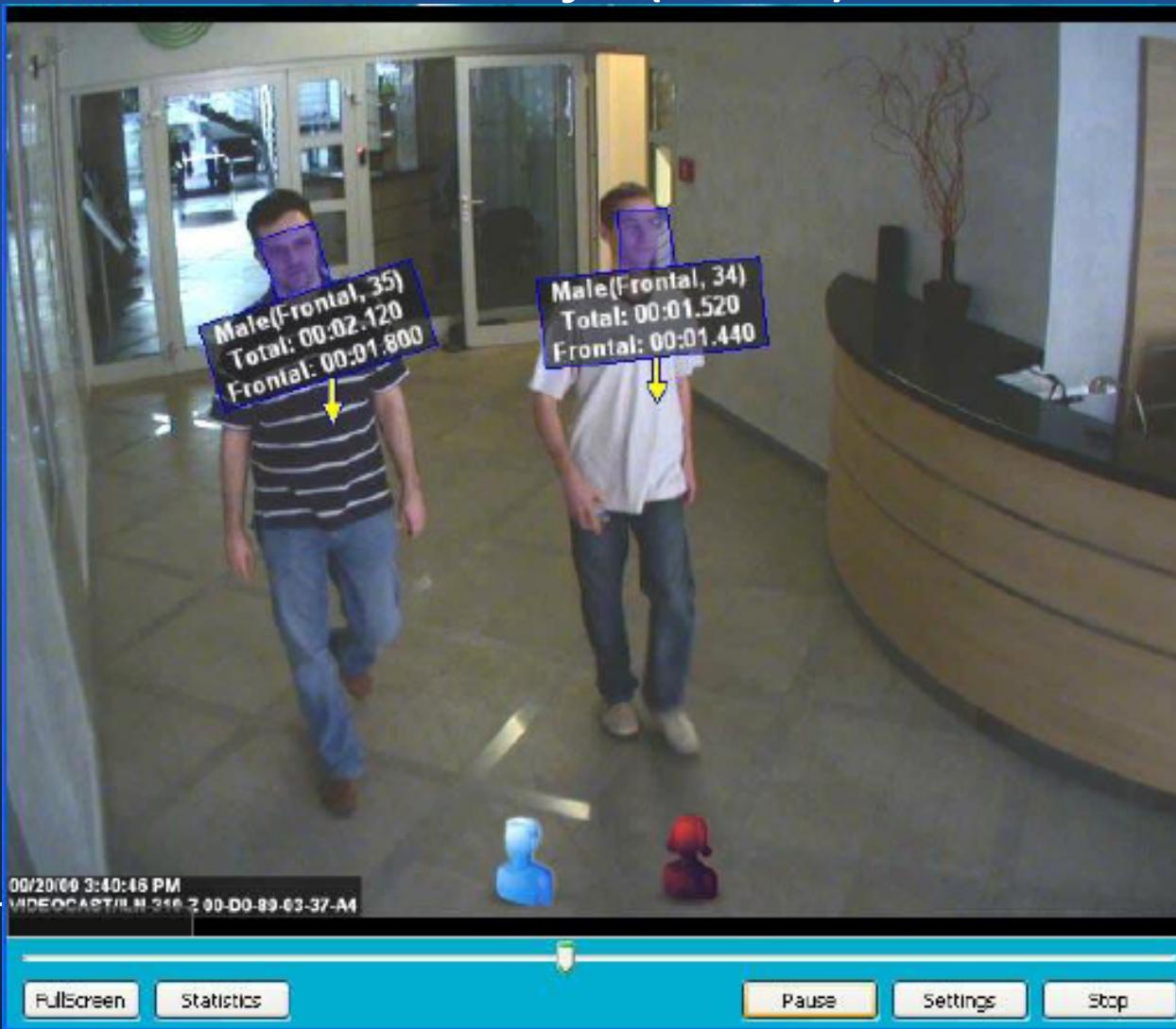

REPUBLIKA SLOVENIJA

INFORMACIJSKI
POOBLAŠČENEC

Slovenija (2010)

INFORMACIJSKI
POOBLAŠČENEC

REPUBLIKA SLOVENIJA

Družbene norme

“Privacy as a social norm is a matter of past!”
by____, CEO of_____

“If you have something that you don't want anyone to know, maybe you shouldn't be doing it in the first place.” by____, CEO of_____

INFORMACIJSKI
POOBLAŠČENEC

REPUBLIKA SLOVENIJA

Recept za družbo nadzora

- Vzamemo 3 dcl klasičnih sestavin (Pepelka in njene sestre, igra za tri z ničelno vsoto):
 - Zasebnost : varnost - “Kaj obleči, ko hiša gori?”
 - Zasebnost: profitabilnost - “When money talks, privacy walks.”
 - Zasebnost: praktičnost - “Politika zasebnosti? Pa kdo bo to bral...”
- Primešamo ojačevalce okusa: Maslowa in hierarhijo potreb
- Dodamo 100g populizma in dva stroka demagogije
- Potresememo z običajnimi začimbami:
 - “Saj nimam kaj skrivati”
 - Zasebnost ? Ne boli in ne pušča krvavih madežev. To se dogaja redko. In drugim.

INFORMACIJSKI
POOBLAŠČENEC

REPUBLIKA SLOVENIJA

Neznosna lahkost sodobnih tehnologij – abecedarij

- Primešamo kvasovke za vrenje – tehnologijo
- zapeljivost sodobnih tehnologij (P. Zimmerman)
- Po abecedi?
- ANPR, BIOMETRIJA, CCTV, DPPI, ...
- Same po sebi nevtralne, pri uporabi pa je zgodba drugačna.

**Kdo bo koga gledal?
Mi televizijo ali ona nas?
Mi spletne strani ali one nas?**

Tehnološki vlak

- **Zasebnost v ID - analogni in digitalni svet**
 - Telefonija in obvezna hramba podatkov
 - Anonimni voznik in satelitsko cestninjenje
 - Klasični analogni videonadzor in pametni digitalni videonadzor
 - Televizija - “*You’re not watching TV, your TV is watching you!*”
 - personalizirani oglasi, personalizirane vsebine?
- **Kam nas pelje ta divji vlak tehnološkega razvoja?**
 - v smeri demokratičnega ali totalitarnega razvoja?
 - ko Stasi odkrije Facebook
- **Imamo ročne zavore na tem vlaku?**

Nadzor “na debelo” (wholesale surveillance)

- **Kot posameznik se proti temu ne moreš boriti**
 - Šifriranje svoje e-pošte
 - Šifriranje svojega obraza?
- **Izgubljamo nadzor nad mejo naše zasebnosti** – čedalje manj besede imamo pri tem, kdaj, kje, kaj, kako in v kakšnem obsegu smo nadzorovani
- Danes lahko **vsi nadzorujemo vse**
- Javni in zasebni sektor se prehitevata
- **Nadzorovani zaposleni, potrošnik, državljan...**
 - “Google knows best what people want.”
 - Brez Googla, brez Facebooka?

Skriti se pred ... Googlo?m?

INFORMACIJSKI
POOBLAŠČENEC

REPUBLIKA SLOVENIJA

Vir: Youtube. <http://www.youtube.com/watch?v=IMChO0qNbkY>

Drugačne recepture

- **Transformativne tehnologije**
 - **Igra s pozitivno vsoto** - izkoristiti prednosti tehnologije in ohraniti zasebnost
 - primer anonimnega voznika, biometrije v žepu
 - **Posamezniku ponuditi orodja za upravljanje s svojo informacijsko zasebnostjo** – **vrnite nam moč odločanja**
 - nastavitev zasebnosti, npr. “tagging management”
 - “rok uporabe” osebnih podatkov – orodja za izbris
 - **Ozaveščanje in izobraževanje**
 - **splošna javnost**
 - **tehnične, družboslovne, pravne fakultete**

INFORMACIJSKI
POOBLAŠČENEC

REPUBLIKA SLOVENIJA

- Varstvo osebnih podatkov (temeljna človekova pravica)
ni in ne sme biti ovira za __<vstavi>__
- Zakonodaja? Nova orodja:
 - ocene vplivov na zasebnost (Privacy Impact Assessments)
 - vgrajena zasebnost (Privacy by Design)

Vgrajena zasebnost

INFORMACIJSKI
POOBLAŠČENEC

REPUBLIKA SLOVENIJA

Smernice Informacijskega pooblaščenca

- Korenček in palica
- Jasen, razumljiv, nevtralen, ne-pravniški jezik
- V pripravi
 - Smernice za varstvo osebnih podatkov pri računalništvu v oblaku
 - Smernice o orodjih za zaščito zasebnosti s strani posameznika
 - Poročila IP
 - Vedenjsko oglaševanje na internetu
 - Klubi zvestobe
 - Analiza uvedbe do-not-call seznamov
- Vaše ideje?

Smernice za razvoj informacijskih rešitev

- Temeljijo na konceptu vgrajene zasebnosti
- 7 temeljev
 - Proaktivnost namesto reaktivnosti
 - Zasebnost kot privzeta izbira
 - Zasebnost, ki je sestavni del dizajna rešitve
 - Polna funkcionalnost – igra s pozitivno vsoto
 - Zavarovanje podatkov v celotnem ciklu obdelave podatkov
 - Transparentnost
 - Spoštovanje posameznika
- „Function creep“

INFORMACIJSKI
POOBLAŠČENEC

REPUBLIKA SLOVENIJA

Smernice za razvoj informacijskih rešitev

▪ Gre dejansko za temeljna načela ZVOP-1

- Minimizacija
- Sorazmernost
- Nadzor posameznika
- Zavarovanje osebnih podatkov
- Rok hrambe in pravica do pozabe
- Povezovanje zbirk osebnih podatkov v javnem sektorju

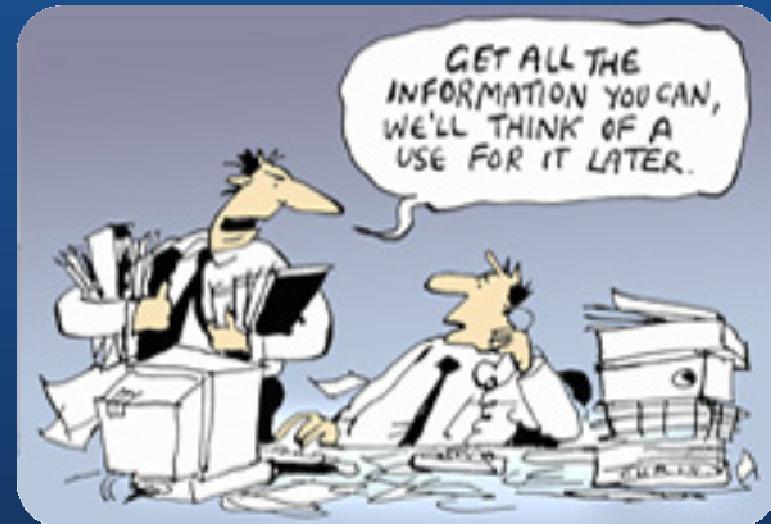

■ Primeri:

- Urbana
- Fitnes center
- Sektorsko merjenje hitrosti
- Elektronsko cestninjenje
- Grafični uporabniški vmesniki
- Beleženje dostopov do podatkov
 - Uporabniške pravice
 - Izvozi podatkov...

■ Preveč pogosto slišano:

- „Sistem me ne spusti skozi...“
- „Gospa, takšen je obrazec.“
- „Ne briši podatkov, nam bodo že prišli prav.“
- „Sledljivost izvozov? Ups.“

INFORMACIJSKI
POOBLAŠČENEC

REPUBLIKA SLOVENIJA

Hvala za pozornost!

Karikature: Chris Slane, <http://www.slane.co.nz>